

Posudek disertační práce „Endogenní markery v etiopatogenezi aneurysmat břišní aorty“,

autor MUDr.Karel Houdek, Chirurgická klinika Lékařské fakulty v Plzni, UK Praha

Volba tématu a cíl disertační práce

Prvé je, dle mého soudu, šťastně zvoleno, již vzhledem k tradičnímu zájmu plzeňských autorů o tuto oblast i vzhledem k experimentálnímu zázemí a týmovým zkušenostem s prací na pokusném oddělení. Experiment je jasně postaven, s důrazem na získání přesně vymezených výsledků: cíl je stručně a jednoznačně definován.

Struktura disertační práce, klady

Text je promyšleně vystavěn a čtenáře provede obsáhlým, ale čtivým úvodem obsahujícím všechny potřebné informace týkající se morfologie i etiopatogeneze aneurysmatického onemocnění, včetně výčtu rizikových faktorů a popisu poznaných biochemických pochodů probíhajících ve stěně aneurysmatu. Klinická část zmiňuje historii chirurgické léčby v kontrapunktu k dnešním, již klasickým metodám otevřené chirurgické operativy aneurysmat, i k nástupu endovaskulární éry. Závěr této statě je věnován možnostem farmakologického ovlivnění metabolických a strukturálních změn v arteriální stěně, což představuje vedoucí motiv celé studie.

Druhá část textu, po objasnění cílů projektu, šťastně navazuje na výše řečené a nenutí tak čtenáře osvěžovat si paměť zpětným listováním. Metodika včetně způsobu statistického zpracování je detailně rozebrána a následuje přehledný a srozumitelný rozbor experimentálních výsledků, které mj. prokázaly projektivní vliv podávaného atorvastatinu na elastinovou síť v aortální stěně i na hustotu vasa vasorum. Velice zajímavým zjištěním je kvantitativní posun v zastoupení buněk hladkého svalu směrem ke kontraktilnímu fenotypu.

V závěrečné diskusi autor zdůrazňuje kladnou roli screeningových programů a právem se táže, zda by neměly být rozšířeny a doplněny o další metody, např. o sledování endogenních markerů. Podávání určitých typů statinů z důvodů prevence růstu aneurysmatu považuje pak autor pro klinickou praxi za potřebnou praktiku, ostatně podepřenou doporučením Evropské společnosti pro cévní chirurgii (ESVS)

(Mírně) kritické poznámky

Budou převážně formální: již zde mohu prohlásit, že výběr tématu, stavbu studie i zpracování považuji za velmi zdařilé, včetně jednoznačných a místy originálních výsledků (transformace VSMC).

Pominu-li překlepy a chyby v interpunkci, zmíním se nicméně o:

1/ stylisticky neobratných formulacích („tento účinek byl prokázán i u pacientů..., u kterých byl prokázán“, „síla intraluminálního trombu“, „downregulace“ apod.),

2/ některá tvrzení se v jednotlivých oddílech textu i vícekrát opakují („praskají i malá aneurysmata“, apod.),

3/ text je rozčleněn na tři hlavní části (I.-III.), části II. a III. mají název, část I. nikoli,

4/ mikrobiální kmeny jsou někde sumárně chybně označeny velkými písmeny, rovněž opakovaně některé generické názvy, navíc v anglickém přepisu (Cathepsin),

5/ rozhodně protestuji proti tvrzení, že principem chirurgické léčby AAA je resekce: to udělal Dubost, my od dob Crawfordových aneurysma rádi ponecháme během rekonstrukce na místě,

6/ málo naplat, musím se smířit s termínem „aneuryZma“: taková už je doba: písmeno Z zřejmě nelze pominout.

Otázky:

1. *Míníte v tomto směru v experimentální práci pokračovat?*
2. *Četnost ruptur AAA klesá, incidence zatím nejspíše ne: poklesne v budoucnu, díky mj. medikamentosní sekundární prevenci?*
3. *Kmenové buňky v terapii malých AAA či u nemocných rizikových skupin?*
4. *Proč jste v literatuře, při své nekonečné skromnosti, neuvedl vlastní práce i studie kolegyně Eberlové ze sesterského pracoviště včetně publikací zahraničních, kde jste navíc pravidelným spoluautorem?*

Závěr

Disertační práce MUDr. Karla Houdka splnila vytčený cíl. Autor je s problematikou dokonale obeznámen, má vědecké myšlení a sympatická jsou i jeho skromná hodnocení a střízlivé závěry.

Práci kolegy Houdka jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze, 7.září 2013

doc.MUDr.Pavel Šebesta,CSc.,

Klinik f. Thorax, Gefaess- u. Endovaskulaere

Chirurgie, Chemnitz, SR Německo

místopředseda výboru ČSKVCH